

EL REPARTIMENT DELS RECURSOS I ELS COMPTES DE LES AUTONOMIES

Un informe de Solbes certifica que Catalunya és massa solidària

El finançament aporta a Extremadura i Cantàbria 400 euros més per habitant que a la Generalitat

L'estudi adverteix que "no és raonable" penalitzar els territoris amb més capacitat fiscal

ENRIC HERNÁNDEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 11.05.08

L'aportació de Catalunya a la solidaritat interterritorial supera el que seria raonable. Així ho demostra un recent informe intern del Ministeri d'Economia, que encapçala el vicepresident Pedro Solbes, en què es fa balanç de l'evolució de l'actual sistema de finançament autonòmic. D'acord amb aquest estudi, el model presenta una greu perversió: les comunitats autònomes que més contribueixen fiscalment són les més mal finançades. Pel que fa a ingressos per habitant Catalunya se situa per sota de la mitjana, fins al punt que rep uns 400 euros menys que Extremadura i Cantàbria, per posar-ne només dos exemples.

Els experts de l'Institut d'Estudis Fiscals, un centre de reflexió dependent del Ministeri d'Economia, assessoren Solbes sobre la marxa de les polítiques públiques relacionades amb la fiscalitat i les finances autonòmiques. Un d'ells és l'economista Miguel Ángel García Díaz, que acaba d'avaluar els resultats de l'actual model de finançament fins a l'any 2005, últim exercici liquidat. Tant les estadístiques que exposa com les

conclusions que extreuen resulten demolidores, ja que revelen els profunds desequilibris que imperen en el finançament de les comunitats autònomes.

450 MILIONS ANUALS

A l'analitzar l'evolució del finançament per habitant a les 15 autonomies de règim comú, l'estudi constata que el vigent model discrimina territoris com són ara Catalunya, on la recaptació tributària és més alta que a la resta: "Les xifres corresponents al 2005 mostren un any més que comunitats que compten amb una elevada capacitat fiscal pròpia arriben al final del procés a una posició desfavorable sobre la mitjana". Aquest és el cas de la Generalitat, que el 2005 només va obtenir 1.950 euros per català, 64 menys que la mitjana de la resta de les autonomies. Només per aquest concepte, al qual s'haurien de sumar molts altres, l'excés de solidaritat de Catalunya ja puja a 450 milions anuals.

"Catalunya obté un finançament per habitant situat a prop de la mitjana (96,7 sobre 100), però segueix situada per sota, i fins i tot s'allunya lleugerament respecte a la posició aconseguida l'any anterior (97,2), consigna l'informe.

Tot i que molta gent defensa aquest desequilibri financer com un exercici de solidaritat de les comunitats riques, l'autor de l'estudi ho considera injust: "Igual que podia ser discutible en termes d'equitat que mantinguessin una posició privilegiada pel fet de ser més riques, tampoc és raonable, sota el mateix concepte d'equitat, la situació actual, en què es veuen perjudicades en relació amb la resta".

IGUALTAT EN ELS SERVEIS

Una vegada arribat a aquest punt, l'informe en poder de Solbes recorda que la funció del sistema de finançament és "garantir els recursos perquè els ciutadans puguin accedir a un nivell semblant de serveis públics quan fan un esforç fiscal similar, i no està pensat per cobrir les deficiències en la capacitat de generar riquesa". És a dir, que el model no hauria de privilegiar les comunitats pobres davant de les riques, sinó garantir que, a igual pressió fiscal, totes tinguessin els mateixos recursos per habitant per sufragar els serveis socials que presten.

LA FILOSOFIA DE LA GENERALITAT

Justament aquesta és la filosofia que emana de l'Estatut i que inspira la proposta de finançament que presentarà el conseller d'Economia, Antoni Castells, quan Solbes obri la negociació sobre el nou finançament: que l'anivellament de serveis se circumscriu a la sanitat, l'educació i l'atenció social, cosa que reduiria al voltant del 25% l'esforç solidari que realitza Catalunya.

Encara més mal parades que Catalunya surten comunitats tan pròsperes com Balears (1.656 euros per habitant), Madrid (1.867) o el País Valencià (1.870), però també altres de menys desenvolupades com les Canàries (1.849) o Múrcia (1.918). Per contra, al rànquing de les més beneficiades se situen, immediatament després d'Extremadura (2.372), Can- tàbria (2.343) i la Rioja (2.319), amb una renda per càpita que ja voldria per a ella Andalusia: el seu finançament per habitant se situa més de 200 euros per sota.

L'informe analitza des d'una òptica molt crítica aquesta "dispersió dels resultats", que fa beneficiàries de la solidaritat territorial autonomies que, pel seu nivell de riquesa, haurien de ser contribuents netes. L'autor ho atribueix als pactes que el Govern del PP va segellar amb les autonomies perquè acceptessin aquest model el 2001. "Les regles d'ajust acordades en relacions bilaterals van desvirtuar els resultats finals", es lamenta.

Els pobres a Catalunya superen la població d'Extremadura

L'informe sobre la pobresa a Espanya elaborat l'any 2006 per Càritas, la font citada pel president José Montilla per demostrar la desigualtat econòmica que pateix Catalunya respecte a altres autonomies, dóna unes dades absolutament irrefutables. A Catalunya hi viuen 1.356.000 persones al llindar de la pobresa, és a dir, un de cada cinc catalans no arriba als ingressos mínims per subsistir. Aquesta xifra és, per exemple, superior a la població total d'Extremadura, que té 1.089.990 habitants, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística corresponents al padró de l'any 2007.